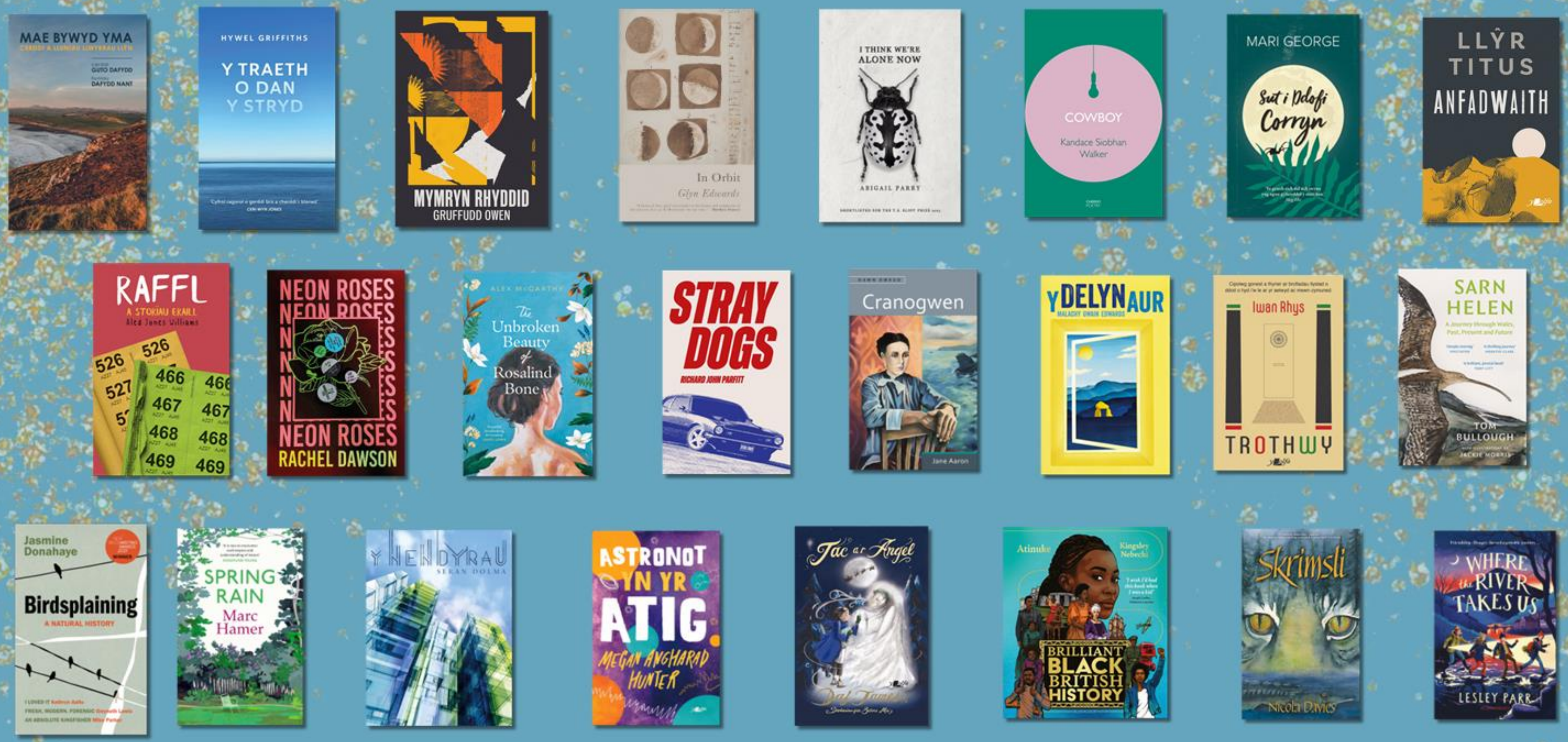

2024–2025

Adroddiad Sefydliadol #21

Y cyfnod dan sylw: 1 Ebrill – 30 Mehefin 2024

Llun: Y llyfrau Cymraeg a Saesneg ar restr fer Gwobr Llyfr y Flwyddyn, 2024

Llenyddiaeth Cymru
Literature Wales

Cynnwys

Diweddariadau, Uchafbwyntiau a Chipolygon

Diweddariad gan y Cyfarwyddwr Artistig a'r Cyfarwyddwr Gweithredol 3

Uchafbwyntiau chwarter 1 4

Ein lle yn y sector 5

Ein heffaith:

Uchafbwynt wrth gyflawni nod: **Diwylliant Llenyddol Cymru** 6

Cynnydd yn erbyn ein targedau

Cyngor Celfyddydau 2024-25 7

Cynaladwyedd 19

Gwersi i'w Dysgu

Gweithgaredd a Gweithredol 20

Sut i ddarllen yr adroddiad hwn

Mae'r adroddiad hwn yn gyfuniad o brofforma **Gofynion Cyllido CCC** a'n **gofynion adrodd mewnol** sy'n manylu ar yr effaith y gobeithiwn ei chael, ynghyd â'n **Gwersi i'w Dysgu.**

Dim ond cipolwg o'r gwaith yr ydym yn ei gyflawni y mae targedau Cyngor Celfyddydau Cymru yn ei gynnig. Mae gennym yn ogystal broses Monitro Effaith drylwyr sy'n dangos sut mae ein holl raglenni'n cyfrannu at ein 7 Nod. Ym mhob Adroddiad fel yr un yma, byddwn yn amlygu un nod ar gyfer y chwarter ac yn adrodd yn fanylach ar yr ystadegau a'r straeon yr ydym wedi'u casglu.

Ynghlwm wrth ein cynllun strategol mae llawer o gynlluniau gweithredol yn cynnwys Codi Arian, Adnoddau Dynol, Partneriaethau a Chymynroddion, Cynaladwyedd, Cyllid, EDI a Chyfathrebu. O fewn y rhain mae nodau SMART ar gyfer pob blwyddyn. Rydym yn mesur ein cynnydd yn erbyn y rhain yn chwarterol ac ym mhob Adroddiad Sefydliadol bydd trosolwg o'r cynnydd allweddol a wnaed / terfynau amser a gollwyd yn y chwarter.

Diweddariad gan y Cyfarwyddwr Gweithredol

Mae camu i'r flwyddyn ariannol newydd yn y gwanwyn wastad yn creu teimlad o gyffro a dechrau newydd. Mae'r ŵyn yn prancio y caeau, a ninnau'n cael difyrrwch o'n taenlen Cynllunio Prosiectau wrth benderfynu ar fanylion y prosiectau sydd ar y gweill yn ystod y flwyddyn.

Ond eleni, mae llawenydd y gwanwyn wedi pylu rywfaint wrth i'r cawodydd glaw a'r toriadau ariannol lanio. Mae'r toriad a gawson ni o 2.5% wedi cyfyngu ar ein twf a'n cyffro wrth ddechrau prosiectau newydd, ond mae wedi ein galluogi i barhau'n sefydlog a pharhau i gael cryn effaith gyda'n rhaglen graidd.

Serch hynny, o'n cwmpas, mae sefydliadau celfyddydol, sefydliadau'r llywodraeth, a sefydliadau'r trydydd sector yn gorfod dygymod â thoriadau mwy o faint drwy ailstrwythuro a dileu swyddi, a bydd hyn yn cyfyngu ar ein gallu i weithio mewn partneriaeth. Rydyn ni'n pryderu am ddyfodol ein sector yn y tymor hir wrth i'r llywodraeth wneud penderfyniadau tymor byr, ond rydyn ni'n gwneud ein gorau glas i sicrhau bod Llenyddiaeth Cymru'n parhau i gael effaith.

Oherwydd hyn, rydyn ni wedi bod yn falch dros ben o weld cyfleoedd newydd i greu partneriaethau a chodi arian yn dod o wahanol lefydd. Er enghraifft, mae ein digwyddiad yn y Senedd ym mis Mawrth bellach wedi arwain yn uniongyrchol at brosiect mawr gyda Sefydliadau Diwylliant Cenedlaethol yr Undeb Ewropeaidd yn 2025, a hwnnw'n edrych ar y berthynas rhwng ieithoedd lleiafrifol a'r argyfwng hinsawdd. Bydd y rhaglen hon yn hynod o fuddiol i awduron Cymru, ond bydd hefyd yn ein helpu ni a Chymru i gadarnhau ein lle yn y byd.

Ar nodyn hapusach arall, roedden ni'n awyddus iawn i dynnu sylw at yr awduron a fu'n rhan o gynllun Awduron wrth eu Gwaith Gŵyl y Gelli y gwanwyn hwn. Er bod y rhaglen yn gyfle datblygu ardderchog i awduron sydd ar fin cael gyrfaoedd llwyddiannus, cynaliadwy, roedd hi'n wych eleni gweld cynifer o awduron yn cymryd rhan a oedd wedi bod yn rhan o raglenni datblygu blaenorol Llenyddiaeth Cymru, ac yn enwedig awduron o gefndiroedd sy'n cael eu tangynrychioli. Wrth ddeall o lygad y ffynnon bwysigrwydd y rhaglenni hyn i'w gyrfaoedd, mae wedi gwir ddangos effaith ein gwaith yn y tymor hir, ac wedi ein hatgoffa ein bod ar y trywydd iawn. Ymlaen!

Leusa Llewelyn, Cyfarwyddwr Artistig
Claire Furlong, Cyfarwyddwr Gweithredol

Canolfan Ysgrifennu Tŷ Newydd

Uchafbwyntiau

Gweithgareddau

- Fis Ebrill, dathlodd Siôn Tomos ddiwedd ei brosiect Llen mewn Lle yn Rhondda Cynon Taf. Rhannodd y gymuned gerddi, cyn agor llwybr cerdded sy'n cyflwyno barddoniaeth yn y goedwig gyfagos.
- Cafodd awduron Cynrychioli Cymru gwrdd am y tro cyntaf yn Nhŷ Newydd ar gyfer dosbarth meistr ffuglen gyda Rachel Trezise a Jacob Ross. Cynhaliwyd y digwyddiad cyhoeddus cyntaf o dan faner Cynrychioli Cymru yn Chwarter 1: Dechrau Ysgrifennu gyda Julia Forster.
- Mwynhaodd Awduron wrth eu Gwaith Gŵyl y Gelli wythnos lawn o sgyrsiau a gweithgareddau. Clywson nhw gan awduron fel Colm Tóibín a Jackie Kay a chael sgyrsiau gan unigolion o'r diwydiant fel Cath Summerhayes, asiant Curtis Brown.
- Dechreuodd Casia Wiliam weithgarwch Llên mewn Lle ym Methesda. Cynhaliodd hi ddigwyddiad meic agored yn dathlu lleisiau benywaidd ym myd natur. Ysbrydolodd y grŵp gerdd a rannodd Casia ar BBC Radio Cymru, fel rhan o'i chyfnod fel Bardd y Mis.
- Cyhoeddodd Bardd Plant Cymru gasgliad o farddoniaeth ar gyfer Celf ar y Cyd, cynhaliodd ddiwrnod o weithgareddau yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd, ac ymddangosodd ar S4C yn ystod wythnos ymwybyddiaeth iechyd meddwl.
- Cafodd beirdd prosiect Pencerdd gyfle i fwynhau gweithdai ysgrifennu gyda'r beirdd Aneirin Karadog a Rhys Iorwerth.
- Dechreuodd Helen McSherry, hwylusydd Sgwennu'n Well, ei chyfres o wyth gweithdy, gan ganolbwyntio ar y Pum Ffordd at Les mewn partneriaeth â Mind Caerdydd.
- Bu'n chwarter prysur yn Nhŷ Newydd, lle cynhaliwyd encilion ioga ac ysgrifennu a chwrs Cymraeg strategol gyda Megan Angharad Hunter a Manon Steffan Ros. Aeth Tŷ Newydd hefyd ar daith, gan gynnal wythnos ar Ynys Enlli, tra bu'r drysau gwyrddlas yn gefnlen hyfryd i

Ar Ddiwrnod y Ddaear 2024, rhannwyd Natur a Ni: ffilm rymus yn cyflwyno cerddi a chyfweliadau am greadigrwydd a'r amgylchedd.

Lansiwyd rhaglen Cynrychioli Cymru 2024/25 drwy gyhoeddi enwau'r 14 awdur

Cyhoeddwyd enwau deg o Awduron wrth eu Gwaith, a fyddai'n dechrau mwynhau deg diwrnod o gyfleoedd creadigol yng Ngŵyl y Gelli'n fuan wedyn.

Ar ôl misoedd lawer o ddarllen, cyhoeddwyd rhestr fer Gwobr Llyfr y Flwyddyn 2024

Y Children's Laureate Wales, Alex Wharton, yn cychwyn ar daith gerdded 40 milltir dros 5 diwrnod, fel rhan o brosiect sy'n cael ei gefnogi gan y Darkley Trust.

Llenyddiaeth Cymru yn cryfhau ei Fwrdd Rheoli drwy benodi pedwar Ymddiriedolwr newydd

Gweithrediadau

- Cawson ni lwyddiant wrth recriwtio Cydlynydd Creadigol newydd. Ymunodd Nicola Edwards â'r tîm ym mis Mehefin, ac mae hi eisoes wedi dechrau gweithio'n galed ar brosiectau Bardd Plant Cymru, Children's Laureate Wales, a rhaglen newydd y sgwad sgwennu.
- Cyflwynwyd data'r gynulleidfa ar gyfer ail hanner 2023-24 i arolwg Portffolio Celfyddydol Cymru, gan roi manylion ein gweithgareddau a maint y gynulleidfa o dan holl brosiectau Llenyddiaeth Cymru.
- Helpodd yr holl staff gydag ymgyrch lanhau ddigidol ym mis Ebrill, gan dacluso'r ffeiliau yn SharePoint a dileu unrhyw ddogfennau diangen neu gopïau dyblyg. Dylai hyn ei gwneud hi'n haws dod o hyd i ddata a lleihau allyriadau sy'n deillio o storio ar y cwmwl (drwy oeri/defnyddio trydan).
- Mae ein Hadroddiad Blynyddol a'n Datganiadau Ariannol ar gyfer 2023-24 wedi cael eu drafftio, ac yn barod i gael eu hadolygu a'u harchwilio cyn eu cyflwyno i'r Comisiwn Elusennau a Thŷ'r Cwmnïau mewn da bryd.
- Cymerodd yr holl reolwyr prosiectau ran mewn sesiynau diogelu ar gyfer eu prosiectau. Roedd hyn yn cynnwys sgyrsiau â swyddog diogelu Llenyddiaeth Cymru i ganfod unrhyw ystyriaethau diogelu sy'n berthnasol i brosiectau, ac unrhyw gamau i leihau'r risg a chyflawni ein dyletswydd gofal.
- Gan ddilyn ein Polisi Caffael, mae'r contractau cyfleustodau wedi cael eu hadnewyddu am y ddwy flynedd nesaf.
- Cafodd yr ymddiriedolwyr gyfarfod wyneb yn wyneb ym mis Mai yn swyddfeydd Eversheds Sutherland yng Nghaerdydd. Croesawyd tri ymddiriedolwyr newydd i'r bwrdd yn y cyfarfod hwn: Charlotte Williams, Margiad Eckstein, a Nasir Adam.
- Parhaodd y staff i roi cyflwyniadau am effaith prosiectau yn ystod cyfarfodydd y staff. Yn y chwarter hwn cafwyd 5 cyflwyniad am brosiectau, gan gynnwys Sgwennu'n Well ac Ailddyfeisio'r Prif Gymeriad. Rhoddwyd cyflwyniadau ychwanegol i'r Bwrdd Rheoli am Wobr Llyfr y Flwyddyn.
- Defnyddiodd y staff system newydd i dracio Targedau Gweithredol ac Allweddol 2024-25 am y tro cyntaf yn ystod y chwarter hwn. Bydd hyn yn ein galluogi i barhau i fonitro ein cynnydd o dan y targedau, gan gynnwys y rheini rydyn ni'n cyflwyno adroddiadau amdanyn nhw i Gyngor Celfyddydau Cymru. Bydd hyn hefyd yn ein helpu i greu'r

Llenyddiaeth Cymru Literature Wales

Ein lle yn y Sector

Parhaodd y staff i fod yn hael â'u hamser a'u harbenigedd wrth helpu gyda gwaith datblygu yn y chwarter hwn. Ymhlith rhai enghreifftiau diddorol ac amrywiol mae:

- Partneriaeth gyda chyhoeddwyr Cymraeg fel rhan o'n cwrs ysgrifennu i blant a phobl ifanc yn Nhŷ Newydd. Gwahoddwyd awduron a oedd wedi cael contractau gan gyhoeddwyr neu a oedd yn cael trafodaethau â chyhoeddwyr i ymuno â chwrs yn rhad ac am ddim gyda'r tiwtoriaid Manon Steffan Ros and Megan Hunter. Treuliodd 16 o awduron Cymraeg y penwythnos yn Nhŷ Newydd, a byddan nhw'n cael sesiynau dilynol i'w hannog nhw i gyhoeddi.
- Helpu amgueddfeydd Sir Gâr i ddatblygu Tŷ Cychod Dylan Thomas yn Lacharn, gan eu cynghori nhw sut i ymwneud ag awduron fel rhan o'r broses, a'u cynghori am ffioedd addas. Yn y tymor hir, y bwriad yw sicrhau bod y Tŷ Cychod yn cael ei ddefnyddio fel gofod gweithgar gan awduron o Gymru, a'i fod yn rhoi ffenestr i ymwelwyr i dirlun llenyddol presennol Cymru, yn hytrach na dim ond canolbwyntio ar hen greiriau Dylan Thomas.
- Helpu gwasg menywod Honno drwy roi cyngor am ddiogelu awduron o Asia ac Affrica sydd wedi'u dadleoli.
- Rhoi gofod yn Nhŷ Newydd i Brifysgol Bangor a grwpiau o gynllun Ar y Dibyn sy'n gweithio gydag artistiaid sy'n byw â chaethiwed.
- Cadeirio cyfarfod o gyrff y sector, sef Cyngor Llyfrau Cymru, Mudiad Meithrin a Chyngor Gwynedd, er mwyn trafod cynrychiolaeth mewn llyfrau i gylchoedd meithrin.

Uchafbwynt wrth gyflawni nod: **Diwylliant Llenyddol Cymru**

Dathlu amrywiaeth ein hawduron cyfoes a threftadaeth lenyddol Cymru yn y byd, drwy greu llwyfan i lenyddiaeth sy'n fwy perthnasol ac yn agored i gynulleidfa ehangach.

Yn y misoedd diwethaf, mae awduron o Gymru wedi ffynnu ar lwyfannau cenedlaethol a byd-eang. Mae eu doniau a'u hymrwymiad i'w crefft yn ysbrydoledig, ac rydyn ni'n ddiolchgar ein bod ni wedi cael gweithio gyda nhw a'u cefnogi.

Ar y carped coch

Ym mis Mai, ymddangosodd cerdd Alex Wharton, 'The Gardener' ar garped coch y Met Gala diolch i ddillad Burberry arbennig Lewis Hamilton. A honno wedi'i datblygu fel rhan o brosiect Ymatebion Creadigol, mewn partneriaeth â Cadw, cerdd yw 'The Gardener' am John Ystumllyn, garddwr o'r ddeunawfed ganrif. Dyma'r dyn Du cyntaf yn y gogledd y mae cofnod da o'i fywyd ar gael. Wrth ymateb, meddai Alex Wharton:

> *Wrth i straeon ddod o hyd i ni, mae'r cysylltiad yn un ysbrydol. Roeddwn i wrth fy modd o glywed bod fy ngherdd wedi taro tant ac wedi ysbrydoli'r tîm dylunio a Lewis Hamilton yn bersonol. Anrhydedd a hanner. Diolch yn fawr.*

Canolfan Ysgrifennu Tŷ Newydd

Ar ôl mynd ar gwrs Barddoniaeth ac Ysgrifennu Caneuon yng Nghanolfan Ysgrifennu Tŷ Newydd, pendronodd Jude Rogers, y beirniad celfyddydol, a allai hi ddechrau cyfansoddi caneuon – a hynny ar ôl ysgrifennu amdanyn nhw am ugain mlynedd.

Mae Jude yn disgrifio'r cwrs fel un a greodd "gymuned greadigol glos". Ym mis Mai, rhannodd Jude ei phrofiad ar dudalen flaen y Guardian. Gallwch chi wrando ar gân Jude, (The Rather Rough-and-Ready Ballad of) Georgina, ar wefan y Guardian.

Llun: Joel Goodman/The Guardian

Gwobrwyon

Yn y chwarter hwn mae dau awdur wedi ennill gwobrau cenedlaethol. Roedd Joshua Jones, a fu ar ein Cwrs i Egin Awduron yn 2023, ar y rhestr fer ryngwladol ar gyfer Gwobr Dylan Thomas Prifysgol Abertawe 2024, a hynny am ei gyfrol Local Fires (Parthian Books, 2023). Fis Mai, enillodd Megan Angharad Hunter, a fu'n rhan o gynllun Cynrychioli Cymru, wobr uwchradd Tir na n-Og am Astronot yn yr Atig (Y Lolfa, 2023). Mae ennill gwobrwyon cenedlaethol yn helpu i ddatblygu llwyddiant ac amlygrwydd awduron. Er enghraifft, yn ystod y chwarter hwn, ers ennill Gwobr Awduron Dosbarth Gweithiol Writes and Artists yn 2023, mae Jon Doyle, a fu'n rhan o gynllun Cynrychioli Cymru, wedi llwyddo i gael yr asiant Aitken Alexander i'w gynrychioli. Ar ôl ennill gwobr aur y Creative Future Writers' Award yn 2023 am waith ffeithiol-greadigol, mae Bethany Handley (sydd hefyd wedi bod yn rhan o gynllun Cynrychioli Cymru a'r cwrs i Egin Awduron) ar hyn o bryd yn golygu'r casgliad dwyieithog cyntaf o waith awduron Byddar ac Anabl o Gymru. Mae hi'n llysgennad i ymgyrch Access for All Country Living, mae hi wedi llwyddo i gael asiant i'w chynrychioli, a bydd hi'n cyhoeddi ei chasgliad cyntaf o farddoniaeth gyda Seren Books yn 2025.

Mae Bardd Cenedlaethol Cymru, Hanan Issa, yn parhau i roi llwyfan i Gymru ac ysgrifennu o Gymru ar lefel genedlaethol. Dyma rai uchafbwyntiau o chwarter 1:

- Mae Hanan yn ymddangos fel un o'r 20 o'r unigolion pwysig sydd wedi dylanwadu ar y Gymru fodern, yn ôl adnodd newydd a grëwyd gan Peniarth gyda chymorth Llywodraeth Cymru.
- Ym mis Ebrill, ymddangosodd Hanan ar glawr cylchgrawn Barn, gan drafod ei gwaith fel Bardd Cenedlaethol Cymru a grym barddoniaeth.
- Dathlwyd Dydd Gŵyl Dewi gan y London Review Bookshop yn eu podlediad Wales in Words. Cafodd Hanan ei chyfweld hefyd ar raglen Poetry Please BBC Radio 4 gyda Roger McGough, ac aeth y rhaglen hon yn ei blaen i fod yn ddewis yr wythnos gan Julie Hesmondhalgh.
- Fis Mai, cyhoeddwyd blodeugerdd Hanan, 'And I Hear Dragons' (Firefly), yn Gymraeg a Saesneg. Mae'r flodeugerdd yn rhoi llwyfan i 12 o awduron sydd wedi cymryd rhan yn un o raglenni datblygu awduron Llenyddiaeth Cymru. Cyflwynwyd darlleniad yng Ngŵyl y Gelli.
- Cafodd Hanan ei chyfweld ar Sky News ym mis Mehefin: 'A poetic look at politics in Wales', a pherfformiodd hi hefyd ei cherdd, 'The Unsung', a gomisiynwyd i nodi pen-blwydd y GIG yn 75 oed.
- Hefyd ym mis Mehefin, darllenodd Hanan yng Ngwobrau Cenedl Noddfa, a drefnwyd gan Gyngor Ffoaduriaid Cymru.

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Creadigrwydd

Canlyniadau:

- Creir gwaith creadigol newydd sy'n cyfoethogi hunaniaeth lenyddol Cymru
- Creir gwaith creadigol newydd sy'n cyfoethogi hunaniaeth lenyddol Cymru
- Sector byrlymus sy'n ffynnu ar gyfer awduron a hwyluswyr llenyddol lle cânt eu cefnogi i ddatblygu eu sgiliau creadigol

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
8 darn o waith comisiwn newydd gan y Bardd Cenedlaethol, wedi'u cyhoeddi a/neu berfformio.	Mae Hanan wedi cwblhau dwy gerdd sydd heb gael eu rhannu'n gyhoeddus eto; prosiect Music of Another Tongue a chomisiwn i Erddig.	
Antholeg wedi'i gyhoeddi yn cynnwys gwaith gan 14 awdur o gefndiroedd heb gynrychiolaeth deg sydd wedi cymryd rhan yn y rhaglen datblygu awduron Cynrychioli Cymru yn y gorffennol.	Ar 13 Gorffennaf 2024, lansiwyd blodeugerdd (Un)Commmon, sy'n cynnwys gwaith gan yr 14 awdur a gymerodd ran yn ail flwyddyn cynllun Cynrychioli Cymru. Lucent Dreaming sydd wedi cyhoeddi (Un)Common. At hynny, cyfrannodd wyth o awduron sydd wedi cymryd rhan yng nghynllun Cynrychioli Cymru at flodeugerdd And I Hear Dragons Firefly Press (a gyhoeddwyd ym mis Mai 2024). Mae'r gyfrol honno wedi'i golygu gan Hanan Issa, Bardd Cenedlaethol Cymru, a gymerodd ran hefyd yn Cynrychioli Cymru 1.	
2 gwaith newydd wedi'u hysgrifennu a'u harddangos yn greadigol (e.e. fel murlun neu drwy cod QR ar daith llenyddol) ym Methesda a Tyddewi, wedi eu creu ar y cyd rhwng awduron lleol a chyfranogwyr o'r gymuned, yn adlewyrchu ar themâu o'r argyfwng hinsawdd	Yn Chwarter 1, datgelwyd gwaith llenyddol yn Nhreherbert. Mae gweithgarwch yn mynd rhagddo ym Methesda, a bydd y cyfranwyr yn penderfynu ar y cynnyrch erbyn mis Rhagfyr 2024. Mae sgyrsiau'n dal i gael eu cynnal â hwyluswyr posibl yn Nhyddewi gyda'r nod o gwblhau'r prosiect erbyn mis Mehefin 2025 (bu mymryn o oedi gyda'r prosiect hwn).	
60 awdur o gefndiroedd heb gynrychiolaeth deg yn cymryd rhan mewn rhaglenni datblygu awduron dwys (megis Cynrychioli Cymru neu Gwrs Strategol TN)	Rydyn ni naill ai wedi cynllunio neu wedi cadarnhau y bydd 78 o unigolion o gefndiroedd sy'n cael eu tangynrychioli yn cymryd rhan.	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Creadigrwydd

Llenyddiaeth Cymru Literature Wales

Canlyniadau:
- Creir gwaith creadigol newydd sy'n cyfoethogi hunaniaeth lenyddol Cymru
- Creir gwaith creadigol newydd sy'n cyfoethogi hunaniaeth lenyddol Cymru
- Sector byrlymus sy'n ffynnu ar gyfer awduron a hwyluswyr llenyddol lle cânt eu cefnogi i ddatblygu eu sgiliau creadigol

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
3 astudiaeth achos yn cael eu cyhoeddi yn dathlu awduron o gefndiroedd heb gynrychiolaeth deg sydd wedi elwa o raglenni LlC	Does dim wedi'u cyhoeddi eto, ond mae cynlluniau ar y gweill. Mae'r tîm effaith wedi bod yn trafod y ffordd orau o ddewis yr awduron sy'n ymddangos, fel bod hyn o fudd i'r gwaith ym meysydd effaith, cyfathrebu a chodi arian. Rydyn ni wedi penderfynu gweithio ar nifer ddethol o gwestiynau ac opsiynau ynghylch ffurfiau posibl astudiaeth achos cyn cysylltu ag awduron.	
5 awdur o gefndiroedd heb gynrychiolaeth deg sydd wedi cymryd rhan mewn rhaglenni datblygu awduron LlC yn cael eu gwahodd am y tro cyntaf fel tiwtoriaid neu ddarllenydd gwadd ar gyrsiau Tŷ Newydd (wyneb yn wyneb neu yn rhithiol)	Mae'r gwaith i greu rhaglen Tŷ Newydd 2025 ar y gweill, gyda 14 o gyrsiau wedi'u cadarnhau hyd yma. Byddwn ni'n cadw'r targed hwn mewn golwg. Bydd Bethany Handley yn ymuno fel darllenydd gwadd yn ystod cwrs strategol yn Nhŷ Newydd ym mis Tachwedd. Bydd y darllenwyr gwadd yn cael eu cadarnhau yn Chwarter 2.	
6 hwyluswyr Sgwennu'n Well yn cael eu cefnogi i gynllunio a chyflawni prosiectau creadigol ar gyfer iechyd a llesiant yn eu cymunedau dewisedig	Mae 6 o awduron wedi bod ar raglen hyfforddiant 6 mis, gan gynnwys 6 o sesiynau hyfforddiant ar Zoom ac un encil dros benwythnos yn Nhŷ Newydd. Mae un prosiect wedi'i gwblhau, un arall wedi cychwyn, a 4 prosiect arall wedi'u cynllunio ar gyfer mis Medi.	
10 awdur sydd yn cymryd rhan yn Awduron wrth eu Gwaith yng Ngŵyl y Gelli yn adrodd datblygiad gyrfaol cadarnhaol o ganlyniad i gymryd rhan yn y cyfle datblygu dwys	Dim cynnydd swyddogol wrth gasglu adborth eto, ond mae'r anecdotau a gasglwyd yn ystod wythnos Awduron wrth eu Gwaith yn awgrymu bod y profiad wedi bod yn fuddiol iawn i'r holl awduron a gymerodd ran.	
10 awdur Byddar a/neu Anabl yn adrodd cynnydd yn eu hyder a gwelliant yn eu sgiliau creadigol ar ôl cymryd rhan yn y cwrs Ailddyfeisio'r Prif Gymeriad	Mae ail flwyddyn Ailddyfeisio'r Prif Gymeriad wedi'i chadarnhau, gyda'r Cytundeb Partneriaeth wedi'i lofnodi â DAC a chontract wedi'i roi i'r tiwtor Kaite O'Reilly. Bydd y cyfle'n cael ei lansio ddiwedd mis Gorffennaf, gyda'r alwad ar agor am chwech wythnos. Mae disgwyl cynnal y cwrs ym mis Tachwedd 2024. Mae'r gwersi sydd wedi'u dysgu o'r flwyddyn gyntaf wedi'u casglu a'u rhannu â'r tiwtor.	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Ehangu Ymgysylltiad

Llenyddiaeth Cymru Literature Wales

Canlyniadau:
- Cynnydd mewn hyder ac arbenigedd sefydliadol wrth roi cynhwysedd a hygyrchedd wrth wraidd cynllunio creadigol
- Mae cyfleoedd i ymwneud â llenyddiaeth yn cael eu darganfod gan unigolion ledled Cymru
- Mae cymunedau a dangynrychiolir yn hanesyddol yn cymryd rhan mewn gweithgareddau llenyddol

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
Rhaglen mewn partneriaeth â Hijinx yn darparu addysg i staff am arferion hygyrch a bydd cynlluniau i'w gweithredu wedi cwblhau erbyn mis Mawrth 2025. Mae'r rhaglen wedi ei anelu at unigolion creadigol sydd ag anabledd dysgu a/neu yn niwrowahanol ac sydd o gymunedau sydd â phrofiad o hiliaeth.	Mae'r Cytundeb Partneriaeth wedi'i gadarnhau â Hijinx ac mae'r prosiect bellach ar y gweill. Mae wyth o awduron o gymunedau sy'n profi hiliaeth ac awduron sy'n arddel hunaniaeth niwroamrywiol wedi'u dewis i fod yn rhan o'r cyfnod preswyl ym mis Hydref 2024.	
Staff yn adrodd cynnydd mewn hyder ac ymwybyddiaeth wrth wneud prosiectau yn hygyrch ac yn gynhwysol, ac yn defnyddio chyfarfodydd staff a creadigol i rannu gwybodaeth ac arbenigedd.	Dim cynnydd eto, ond cynlluniau i ddatblygu a chyflwyno hyn yn Chwarter 2.	
Staff yn dangos hyder wrth roi ein canllawiau Cyfathrebu Hygyrch (wedi ei gyflwyno i'r tîm yn Chwefror 2024) ar waith.	Yn un o gyfarfodydd y staff ym mis Awst, bydd y tîm Cyfathrebu'n gofyn i'r tîm pa mor hyderus ydyn nhw ynghylch dilyn y canllawiau, a byddan nhw'n trefnu sesiynau i roi hwb i hyder y staff os bydd angen hynny.	
150 o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu hariannu trwy Gronfa Ysbrydoli Cymunedau, a dwy astudiaeth achos yn cael eu rhannu gan drefnwyr digwyddiadau yn manylu sut i gyrraedd cynulleidfaoedd newydd.	117 o sesiynau unigol wedi'u hariannu hyd yma. Bydd astudiaethau achos yn cael eu trefnu cyn diwedd y flwyddyn.	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Ehangu Ymgysylltiad

Canlyniadau:
- Cynnydd mewn hyder ac arbenigedd sefydliadol wrth roi cynhwysedd a hygyrchedd wrth wraidd cynllunio creadigol
- Mae cyfleoedd i ymwneud â llenyddiaeth yn cael eu darganfod gan unigolion ledled Cymru
- Mae cymunedau a dangynrychiolir yn hanesyddol yn cymryd rhan mewn gweithgareddau llenyddol

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
40 pobl ifanc yn mynychu Sgwadiau Sgwennu am y tro cyntaf ac yn adrodd yn bositif am sgiliau creadigol a llesiant.	Dim cynnydd eto - bu oedi gyda threfniadau cyllid y sgwad, ac mae cynllun newydd wedi'i greu ar gyfer y prosiect. Mae disgwyl i'r gweithgarwch gychwyn o fis Medi 2024	
20 aelod ifanc o'r gymuned LHDTC+ yn derbyn gweithdy gan Fardd Plant Cymru, Nia Morais, yn Eisteddfod yr Urdd.	Cymerodd 19 o bobl ran yn y sesiwn ym mis Mai 2024	Heb gwrdd, ond digon agos!
60 aelod o'r gymuned ym Methesda yn cymryd rhan mewn gweithgaredd trwy brosiect Llên mewn Lle a'r partneriaid lleol yn adrodd effeithiau positif ar y gymuned leol a'u hymwneud â Llenyddiaeth.	Mae'r sesiynau ysgrifennu wedi cael croeso mawr ym Methesda. Mae 16 o unigolion yn perthyn i'r grŵp ac yn mynychu'r sesiynau'n rheolaidd. Mae'r prosiect hefyd wedi cefnogi gweithdy ysgrifennu i bobl ifanc gyda 19 yn bresennol, ynghyd â noson meic agored, gyda rhai o'r grŵp ysgrifennu yn cymryd rhan ac 8 arall yn y gynulleidfa ac yn cymryd rhan.	
Gweithgaredd mapio o lle mae ariannu Ysbrydoli Cymunedau wedi cael ei ddosbarthu ers 2021, i'w gwblhau erbyn Haf 2024, gydag ardaloedd gwag wedi'u hadnabod ac o ganlyniad cyflawni gwaith i feithrin perthynas / cefnogaeth i ymgeisio ar gyfer y gronfa.	Dim cynnydd eto- i fod i gychwyn ym mis Gorffennaf 2024	
10 aelod o'r gymuned ffermio yng nghanolbarth Cymru yn ymwneud â gweithgaredd llenyddol trwy Sgwennu'n Well i gefnogi iechyd meddwl a llesiant.	Y prosiect wedi'i ohirio tan fis Medi 2024	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Y Gymraeg

Llenyddiaeth Cymru Literature Wales

Canlyniadau:

- Mae awduron (gweithwyr proffesiynol, cyfranogwyr a Phlant a Phobl Ifanc) yn datblygu sgiliau creadigol - ac yn cael eu hannog i greu gwaith artistig arloesol - trwy gyfrwng y Gymraeg
- Cymru sy'n dathlu ein diwylliant a'n traddodiadau llenyddol Cymreig unigryw ac amrywiol gyda hyder, gan sicrhau eu bod yn ffynnu
- Diwylliant o barch, dealltwriaeth a brwdfrydedd tuag at yr iaith Gymraeg a'i thraddodiad llenyddol o fewn ein swyddfeydd, ein rhwydweithiau llawrydd a'r sector ehangach.

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
Dros 400 o ddisgyblion cyfrwng Cymraeg yn gweithio gyda Bardd Plant Cymru, Nia Morais, ar sesiwn farddoniaeth Ecphrastig. Mae'r prosiect yma yn cyfrannu at Fenter Siarter Iaith, yn hwyluso gweithgareddau creadigol sydd yn ysbrydoli disgyblion i ddefnyddio'r iaith Gymraeg ym mhob agwedd o'u bywydau.	Cymerodd 410 o fyfyrwyr ran yn y sesiwn, a drefnwyd fel rhan o brosiect Celf ar y Cyd gydag Amgueddfa Cymru. Cafodd adnoddau ar-lein eu creu hefyd ar gyfer Hwb, a bydd y rhain yn cyrraedd llawer iawn mwy o ddisgyblion dros amser.	
Encil Llyfrau Lliwgar ar gyfer awduron Cymraeg LHDTC+ yn denu 12 awdur, 25% o'r rhain sydd heb ysgrifennu yn y Gymraeg yn y gorffennol.	Dim cynnydd eto - mae disgwyl cynnal y cwrs ym mis Tachwedd.	
Y 12 awdur ifanc sy'n cymryd rhan yng Nghwrs Olwen yn adrodd eu bod yn teimlo'n fwy hyderus ac wedi'u hysbrydoli i ddechrau eu gyrfaoedd ysgrifennu trwy gyfrwng y Gymraeg.	Dim cynnydd eto - mae disgwyl cynnal y cwrs ym mis Rhagfyr.	
Y Wobr, a'r enillwyr Cymraeg, yn cael sylw mewn 2 ddarn o gyfryngau Saesneg dros y DU.	Llwyddon ni i sicrhau'r un math o sylw â llynedd, ond heb ddatblygu ar hyn y tu allan i Gymru. Y deunydd a oedd â'r potensial mwyaf i gyrraedd cynulleidfa drwy'r Deyrnas Unedig oedd yr erthyglau ar wefan Bookseller a gwefan BBC News Wales.	
5 bardd o du allan i Gymru yn cymryd rhan mewn prosiect gyda Hanan Issa, Bardd Cenedlaethol Cymru, i ddysgu rhagor am y gynghanedd. Y 5 bardd yn ysgrifennu 5 cerdd newydd wedi ei ysbrydoli gan y gynghanedd.	Mae 8 o feirdd yn rhan o'r prosiect hwn, gyda 7 wedi cwblhau cerddi hyd yma.	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Y Gymraeg

Llenyddiaeth Cymru Literature Wales

Canlyniadau:
- Mae awduron (gweithwyr proffesiynol, cyfranogwyr a Phlant a Phobl Ifanc) yn datblygu sgiliau creadigol - ac yn cael eu hannog i greu gwaith artistig arloesol - trwy gyfrwng y Gymraeg
- Cymru sy'n dathlu ein diwylliant a'n traddodiadau llenyddol Cymreig unigryw ac amrywiol gyda hyder, gan sicrhau eu bod yn ffynnu
- Diwylliant o barch, dealltwriaeth a brwdfrydedd tuag at yr iaith Gymraeg a'i thraddodiad llenyddol o fewn ein swyddfeydd, ein rhwydweithiau llawrydd a'r sector ehangach.

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
Sylw yn y cyfryngau i deithiau'r 5 cynganeddwyr sydd yn ymgolli yn nhraddodiad llenyddol y gynghanedd; gyda'r cyhoedd trwy Barddas, a Radio Cymru	Cafodd lansiad y prosiect sylw ar Radio Cymru y llynedd, ond does dim sylw wedi'i roi iddo ar yr orsaf nac yn Barddas eleni eto. Y bwriad yw cael mwy o sylw tuag at ddiwedd y cynllun, ond mae wedi cael sylw ar Golwg360 a Phodlediad Clera.	
Unwaith yr wythnos, aelod o'r tîm sydd yn siarad Cymraeg i ymuno â chyfarfod grŵp answyddogol i gefnogi datblygiad dysgwyr, helpu i ysgogi sgyrsiau mewn man diogel a chynyddu hyder dysgwyr.	Dim cynnydd eto	
Datblygu partneriaeth gyda'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol i gynnig cwrs pwrpasol ar gyfer dysgu Cymraeg i awduron sydd yn cymryd rhan yn ein rhaglenni, yn dilyn cynllun peilot yn 2023.	Ar y gweill: mwy o fanylion i'w hychwanegu yn Chwarter 2	
1 astudiaeth achos yn cael ei gyhoeddi yn dathlu awdur sydd yn siaradwr Cymraeg newydd ac wedi elwa o raglenni LlC.	Bwriedir cysylltu â 2 awdur penodol yn y misoedd nesaf	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Cyfiawnder Hinsawdd

Llenyddiaeth Cymru Literature Wales

Canlyniadau :

- Mae gweithgarwch sy'n defnyddio llenyddiaeth i gynyddu dealltwriaeth am yr argyfwng hinsawdd yn ysbrydoli unigolion a chymunedau i wneud newidiadau er lles yr amgylchedd a'r hinsawdd
- Cynnydd mewn dealltwriaeth ar draws tîm Llenyddiaeth Cymru o effaith amgylcheddol ein gwaith, a chynnydd mewn hyder wrth ystyried a gweithredu arferion cynaliadwy
- Lleihau allyriadau carbon weithrediadau Llenyddiaeth Cymru, ar y trywydd iawn i fod yn garbon niwtral erbyn 2030

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
Cyfranogwyr o EcoDewi ym Mhenrhyn Tyddewi yn teimlo wedi eu grymuso i daclo materion cyfiawnder hinsawdd leol, a chynnydd yn y teimlad o gydlyniad cymunedol yn dilyn cyfranogiad ym mhrosiect Llên mewn Lle.	Dim cynnydd - Y gwaith datblygu'n mynd rhagddo yn Nhyddewi. Bu oedi yn y prosiect er mwyn llunio cytundeb â phartner lleol. Y bwriad yw trefnu hwylusydd a dechrau'r gweithgarwch yn Chwarter 2.	
100 o blant ym Mhowys yn ymwneud ag ysgrifennu am natur a materion hinsawdd o fewn eu hardaloedd lleol trwy weithdai gyda'r Children's Laureate.	Mae disgwyl i hyn ddigwydd yn nhymor yr hydref. Cysylltwyd ag ysgolion	
14 awdur sydd yn cymryd rhan yn y Cwrs Egin Awduron wedi eu cyfarparu a'u grymuso i ddod â sylw i'r argyfwng hinsawdd trwy eu hysgrifennu.	Dim cynnydd eto – y cwrs i'w gynnal yn Chwarter 3	
Erbyn mis Mawrth 2025, cwblhau gweithgaredd mapio Rhestr Awduron Cymru i ddeall lledaeniad hwyluswyr llenyddol ar draws Cymru, yn sicrhau bod hwyluswyr lleol gallu cael eu blaenoriaethu.	Dim cynnydd eto	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Cyfiawnder Hinsawdd

Canlyniadau :

- Mae gweithgarwch sy'n defnyddio llenyddiaeth i gynyddu dealltwriaeth am yr argyfwng hinsawdd yn ysbrydoli unigolion a chymunedau i wneud newidiadau er lles yr amgylchedd a'r hinsawdd
- Cynnydd mewn dealltwriaeth ar draws tîm Llenyddiaeth Cymru o effaith amgylcheddol ein gwaith, a chynnydd mewn hyder wrth ystyried a gweithredu arferion cynaliadwy
- Lleihau allyriadau carbon weithrediadau Llenyddiaeth Cymru, ar y trywydd iawn i fod yn garbon niwtral erbyn 2030

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
Erbyn Rhagfyr 2024, fframwaith ar gyfer rhedeg digwyddiadau llenyddol cynaliadwy yn cael ei greu a'i rannu gyda'r tîm cyfan, a gyda threfnwyr digwyddiadau trwy ein gwefan.	Dim cynnydd eto	
Asesu cost bwyd y pen, yn edrych ar flaenoriaethu cyflenwyr lleol dros archfarchnadoedd/cyfanwerthwyr mawr. Cynnig yn cael ei greu erbyn Ionawr 25, gyda camau gweithredu arfaethedig ar gyfer 25/26.	Dim cynnydd eto	
Erbyn mis Mawrth 2025, ymchwilio ymarferoldeb olrhain allyriadau carbon Llenyddiaeth Cymru (uniongyrchol ac eilaidd), gan gynnwys cynllun gweithredu.	Dim cynnydd eto	
Gofyn i staff esbonio pam na ddefnyddwyd trafnidiaeth gyhoeddus wrth lenwi Ffurflenni Hawlio Teithio a Chynhaliaeth er mwyn annog ymwybyddiaeth ofalgar wrth deithio ar gyfer cyfarfodydd a digwyddiadau, ac adnabod atebion posibl ar gyfer lleihau allyriadau teithio.	Dim cynnydd eto	
Sefydlu man gwefru ceir trydanol yn Nhŷ Newydd a'i hyrwyddo er mwyn annog defnydd.	Dim cynnydd eto – mae angen cadarnhau bod cynllun talebau'r llywodraeth yn dal i fynd rhagddo	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Meithrin Talent

Llenyddiaeth Cymru Literature Wales

Canlyniadau:

- Cefnogi gweithlu medrus a gweledigaethol o weithwyr llawrydd, awduron proffesiynol a staff o fewn y sector llenyddol gan ddarparu hyfforddiant, cyfleoedd â thâl ac eirioli dros ymarferion cyflogi teg.
- Mae awduron, yn enwedig awduron o gymunedau sy'n wynebu rhwystrau rhag ddatblygu eu sgiliau a'u gyrfaoedd, yn derbyn cefnogaeth i wneud cynnydd gyda'u 'sgwennu a chyfleoedd cyhoeddi
- Dethlir yr ystod amrywiol o awduron cyfoes a threftadaeth lenyddol Cymru a thrwy hyn, anogir rhagor o gyd-ddealltwriaeth ledled Cymru

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
Cyhoeddi diweddariad canllawiau Ffioedd Awduron a chanllawiau Cyflogaeth Deg ym mis Mawrth 2025. Ffioedd i gael eu olrhain yn Ebrill 2024, a ffioedd ar gyfer 2024/25 i gael eu olrhain a mesuro yn erbyn canllawiau.	Mae Owen yn gweithio ar ddata 23/24 ar hyn o bryd, a fydd yn barod i'w diweddaru ym mis Gorffennaf 2024.	
Aelod o'r uwch dîm yn cymryd rhan yn rhaglen hyfforddi Newid Diwylliant/Culture Change, sydd wedi ei anelu at ddatblygu amrywiaeth mewn rolau arweiniol. Lledaenu'r dysgu yn fewnol, a gweithrediadau priodol wedi eu cynllunio/gweithredu.	Cynhaliwyd un diwrnod hyfforddiant yn y chwarter hwn, yn canolbwyntio ar ddatblygu diwylliant cynhwysol. Rhannwyd yn un o gyfarfodydd yr Uwch Dîm Arwain.	
Cynnig cyfleoedd cyflogedig uniongyrchol i 175 awdur proffesiynol; i fod yn diwtor, mentor, hyfforddi neu berfformio ar raglenni LlC.	Talwyd 44 o awduron yn ystod Chwarter 1.	
50% o gyfranogwyr Cynrychioli Cymru, sydd yn dymuno, i fynd ymlaen i gyhoeddi eu gwaith o fewn tair mlynedd o gymryd rhan yn y rhaglen.	Yn Chwarter 1, datblygwyd traciwr mewnol, gan gofnodi cyhoeddiadau a llwyddiannau cyfranogwyr Cynrychioli Cymru.	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Meithrin Talent

Canlyniadau:
- Cefnogi gweithlu medrus a gweledigaethol o weithwyr llawrydd, awduron proffesiynol a staff o fewn y sector llenyddol gan ddarparu hyfforddiant, cyfleoedd â thâl ac eirioli dros ymarferion cyflogi teg.
- Mae awduron, yn enwedig awduron o gymunedau sy'n wynebu rhwystrau rhag ddatblygu eu sgiliau a'u gyrfaoedd, yn derbyn cefnogaeth i wneud cynnydd gyda'u 'sgwennu a chyfleoedd cyhoeddi
- Dethlir yr ystod amrywiol o awduron cyfoes a threftadaeth lenyddol Cymru a thrwy hyn, anogir rhagor o gyd-ddealltwriaeth ledled Cymru

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
Datblygu'r cynllun Awduron wrth eu Gwaith, mewn partneriaeth â Gŵyl y Gelli, yn 2025 i flaenoriaethu ac annog ceisiadau o awduron heb gynrychiolaeth deg, ac anelu at hanner o'r garfan i hunan-adnabod fel eu bod wedi wynebu rhwystrau.	Dim cynnydd eto – mae disgwyl recriwtio yn Chwarter 4	
5 cynganeddwyr newydd o gynllun Pencerdd, sydd heb gynrychiolaeth deg o fewn y maes cynghaneddu, i'w cael eu paru gyda mentor unigol.	Parwyd 5 o feirdd gyda'u mentoriaid (athrawon barddol)	
Bardd Cenedlaethol Cymru a'i gwaith yn cael ei llwyfannu mewn 5 digwyddiad proffil uchel yng Nghymru, megis agoriad y coetir coffa Erddig ym mis Mehefin.	2 hyd yma – Gwobrau Cenedl Noddfa a Gŵyl y Gelli. Mae oedi gyda Choetir Erddig tan fis Medi, ac mae eraill yn yr arfaeth.	
Enillwyr ac awduron ar restr fer Llyfr y Flwyddyn yn cael eu cefnogi gan LlC i gynnal o leiaf 20 digwyddiad mewn cymunedau ar draws Cymru, yn lledaenu ymwybyddiaeth o'u gwaith a'r wobr.	Cefnogwyd 13 o ddigwyddiadau drwy gyllid digwyddiad Gwobr Llyfr y Flwyddyn, gyda £3380 wedi'i roi hyd yma. Mae enillwyr y prif wobrau i gyd hefyd wedi cael gwobr ychwanegol gwerth £1000 i'w wario ar ddigwyddiadau dros y flwyddyn, a bydd y tîm yn cwrdd â nhw i drafod hyn dros yr wythnosau nesaf.	
190 o awduron unigol wedi eu cefnogi trwy Gronfa Ysbrydoli Cymunedau i weithio mewn cymunedau ar draws Cymru.	118 o awduron wedi'u cefnogi yn Chwarter 1	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Trawsnewid

Canlyniadau:
- Diwylliant sefydliadol sydd yn ymgorffori gwerthoedd sydd wedi eu hamlinellu yn Ein Haddewid ac sydd yn arwain y sector fel model o gyflogwr effeithiol a moesegol o staff a gweithwyr llawrydd.

- Diwylliant sefydliadol sydd yn ymgorffori gwerthoedd sydd wedi eu hamlinellu yn Ein Haddewid ac sydd yn arwain y sector fel model o gyflogwr effeithiol a moesegol o staff a gweithwyr llawrydd.

- Mae rhwydwaith o hwyluswyr llenyddol yn cael ei ffurfio a'i hehangu er mwyn dod â llenyddiaeth er lles i gymunedau

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
Erbyn mis Medi 2024, Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth newydd wedi cael ei drafod a chytuno gyda Chyngor Llyfrau Cymru, yn diffinio ein rolau ac adrannau ar gyfer cydweithio.	Dim cynnydd eto.	
Erbyn Mawrth 2025, arwain 3 cyfarfod i drafod materion sector gyda phartneriaid llenyddol ar draws Cymru.	Cynhaliwyd un cyfarfod ar 3 Ebrill gyda Chyngor Llyfrau Cymru, Mudiad Meithrin a Chyngor Gwynedd i drafod cynrychiolaeth a rhestrau darllen amrywiol i gylchoedd meithrin. Mae disgwyl trefnu cyfarfodydd â Chyfnewidfa Lên Cymru/Llenyddiaeth Ar Draws Ffiniau i drafod cyfieithu a gweithio gyda phartneriaid Ewropeaidd dros yr haf.	
Erbyn Mawrth 2025, cyflawni ymgyrch cyfathrebu ar y cyd â sefydliadau llenyddol allweddol yng Nghymru i esbonio ein rolau unigol a meysydd ar gyfer cydweithio.	Dim cynnydd eto. Cyfarfodydd cwmpasu i'w cynnal dros yr haf a'r hydref, a'r ymgyrch gyfathrebu i'w chynllunio dros y gaeaf.	
Rheolwyr llinell yn dweud eu bod yn teimlo'n fwy cyfforddus yn eu gallu i ddelio â sgyrsiau anodd gyda chydweithwyr, o ganlyniad i hyfforddiant.	Dim cynnydd eto, i'w ddatblygu a'i gyflwyno yn Chwarter 2.	

Targedau Cyngor Celfyddydau Cymru 24/25: Trawsnewid

Llenyddiaeth Cymru Literature Wales

Canlyniadau:

- Diwylliant sefydliadol sydd yn ymgorffori gwerthoedd sydd wedi eu hamlinellu yn Ein Haddewid ac sydd yn arwain y sector fel model o gyflogwr effeithiol a moesegol o staff a gweithwyr llawrydd.

- Diwylliant sefydliadol sydd yn ymgorffori gwerthoedd sydd wedi eu hamlinellu yn Ein Haddewid ac sydd yn arwain y sector fel model o gyflogwr effeithiol a moesegol o staff a gweithwyr llawrydd.

- Mae rhwydwaith o hwyluswyr llenyddol yn cael ei ffurfio a'i hehangu er mwyn dod â llenyddiaeth er lles i gymunedau

Targedau ar gyfer 31 Mawrth 2025	Cynnydd y chwarter yma	Ar y trywydd iawn?
Cyflawni diwrnod cwrdd i ffwrdd ar gyfer staff ac ymddiriedolwyr yn Hydref 2024 sydd yn cynnig hyfforddiant, cynnydd mewn dealltwriaeth o strategaeth LlC, a meithrin ethos o gydweithio rhwng y ddau grŵp.	Dyddiadau wedi'u pennu ar gyfer mis Tachwedd 2024 – y rhaglen i'w threfnu cyn hir.	
Ein tîm yn dweud eu bod nhw'n cael eu gwerthfawrogi a'u cefnogi gan Llenyddiaeth Cymru fel cyflogwr.	Dim cynnydd eto– arolwg y staff i'w gynnal yn ddiweddarach yn y Flwyddyn.	
Cyfranogwyr Sgwennu'n Well yn dweud eu bod nhw'n teimlo bod y rhaglen wedi datblygu rhwydwaith cryf i rannu eu gwybodaeth newydd er mwyn ysbrydoli eraill, yn cynnwys trwy bartneriaeth â WAHWN.	Adborth ar lafar yn y sesiynau dal-i-fyny a'r sesiynau hyfforddiant ym mis Mehefin a mis Gorffennaf. Mae'r cyfranogwyr wedi dweud eu bod nhw'n teimlo'u bod wedi dysgu nifer o sgiliau newydd. Hefyd, mae'r grŵp Whatsapp maen nhw wedi'i greu rhyngddyn nhw wedi bod yn ddefnyddiol iawn i rannu arferion da a datrys problemau. Dyfyniadau: 'Rydw i wedi dysgu llawer am fanteision ac anfanteision bod yn bartner i sefydliad, yn hytrach na gweithio'n fewnol mewn sefydliad. Mae nifer o bethau y byddwn i'n eu gwneud ymlaen llaw y tro nesaf cyn y gweithdai' 'Roeddwn i eisiau dweud pa mor fuddiol ydy'r gweithdai hyn. Diolch am ddod o hyd i hwyluswyr mor wybodus, profiadol ac ysbrydoledig. Rydw i'n dod ohonyn nhw'n llawn brwdfrydedd. Rydw i'n teimlo fy mod i wedi dysgu cymaint gan Jane heddiw. Ac mae'i hangerdd hi'n heintus!'	
4 hwylusydd llenyddol yn derbyn hyfforddiant ar ymgorffori llesiant i mewn i weithdai llenyddol gyda phobl ifanc, trwy'r Sgwadiau Sgwennu a CLW/BPC.	Dim cynnydd eto.	

Cynaladwyedd: Uchafbwyntiau a diweddariadau

Cynnydd chwarter 1

Rydyn ni'n parhau i wneud cynnydd wrth ddefnyddio cynhyrchion mwy cynaliadwy pryd bynnag y bydd hynny'n bosibl wrth drefnu gwasanaethau arlwyo a lletygarwch yn Nhŷ Newydd. Yn ystod y chwarter hwn, rydyn ni wedi parhau i leihau ein defnydd o blastigion untro drwy roi cynwysyddion y gellir eu hail-lenwi yn Nant ar gyfer siampŵ, cyflyrwyr gwallt, sebon cawod, hylif golchi dwylo a hylif golchi llestri. Bydd hyn yn helpu i leihau'r defnydd o blastigion untro sy'n deillio o brynu'r cynhyrchion hyn yn unigol bob tro. Rydyn ni'n gwneud yr un fath wrth arlwyo pan fydd hynny'n bosibl, er enghraifft drwy brynu mewn swmp ac ail-lenwi'r cynwysyddion sy'n dal coffi, te, halen a phupur. Rydyn ni'n parhau i edrych ar yr opsiynau ar gyfer defnyddio cynhyrchion glanhau mwy cynaliadwy pan fydd hyn yn cydymffurfio â safonau'r arolygwyr hylendid bwyd. Er enghraifft, rydyn ni'n gobeithio dechrau defnyddio cynhyrchion glanhau Smol pan fydd hynny'n bosibl yn y misoedd nesaf.

Mae'r gwaith wedi dechrau i fesur allyriadau carbon Llenyddiaeth Cymru. Mae amcangyfrifon bras wedi dechrau cael eu creu ar gyfer elfennau fel teithio staff (3,409kg o CO_2e) neu argraffu (84kg o CO_2) yn ystod blwyddyn ariannol 2023-24. Byddwn ni'n parhau i greu amcangyfrifon er mwyn cymharu allyriadau drwy'r sefydliad a chanfod blaenoriaethau ar gyfer lleihau ein heffaith amgylcheddol. Bydd y gwaith hwn yn cael ei gyfuno â gwaith i ailddrafftio'r Cynllun Gweithredu Cynaliadwyedd erbyn i ni wneud y gwaith blynyddol o ddiweddaru ein polisïau ar ddiwedd Chwarter 3.

Chwarter 1 Targedau a fethwyd

Yn ystod y chwarter hwn, roedden ni'n gallu asesu ein cynnydd o dan dargedau am y flwyddyn a fesurwyd drwy arolwg cynaliadwyedd y staff a'n cofnodion ariannol. Yn anffodus, eleni parhaodd y duedd lle gwelwyd cynnydd yn yr allyriadau teithio, er gwaethaf yr ymdrechion i gadw at y lefelau teithio is a welwyd yn ystod y pandemig.

Cynyddodd costau milltiroedd y staff i £5,789.48 am y flwyddyn (2023-24). Ar gyfradd o 45c y filltir, amcangyfrifir bod hyn yn gyfystyr â 12,866 o filltiroedd. O'i gymharu â 8,346 o filltiroedd (£3,755.48) yn 2022-23, dyma gynnydd o 54%. Er nad yw'r lefelau wedi dychwelyd i'r lefelau a welwyd cyn y pandemig (cyfrifwyd 13,578 o filltiroedd yn 2019-2020), rydyn ni wedi methu â chyrraedd ein targed i gadw'r milltiroedd i lefel sydd 40% yn is na'r lefelau cyn y pandemig. Os bydd y lefelau teithio'n parhau i gynyddu, efallai y byddwn ni'n cyrraedd lefelau uwch na'r rhai a welwyd cyn y cyfnodau clo.

I osgoi hyn, byddwn ni'n newid sut y bydd staff yn hawlio treuliau am filltiroedd, a bydd gofyn iddyn nhw roi cyfiawnhad dros wneud eu teithiau a dros deithio mewn car. Rydyn ni'n gobeithio y bydd hyn yn annog staff i fod yn ystyriol o'r adegau y gallan nhw osgoi teithio mewn car i gyfarfodydd a digwyddiadau. Os na fydd hyn yn lleihau'r teithiau mewn car, bydd fan lleiaf yn rhoi data am beth sy'n cyfrannu at y milltiroedd ac yn awgrymu datrysiadau posibl ar gyfer lleihau allyriadau teithio.

Mae'r canlyniadau o arolwg cynaliadwyedd y staff yn dangos ein bod hefyd wedi methu â chyrraedd ein targed ar gyfer sicrhau bod 80% o'r teithiau cymudo posibl mewn car yn cael eu hosgoi. Gwnaed 24% o'r teithiau cymudo posibl mewn ceir yn unig, gyda staff yn llwyddo i osgoi'r mwyafrif drwy weithio gartref. Gwnaed 15% o'r teithiau cymudo posibl ar drafnidiaeth gyhoeddus neu ddulliau teithio llesol. Serch hynny, allyriadau anuniongyrchol yw'r rhain, ac mae'n ymddangos bod y newidiadau mewn arferion cymudo wedi deillio'n bennaf o newidiadau staffio. Byddwn ni'n parhau i gynnig a hysbysebu cynlluniau fel y cynllun Seiclo i'r Gwaith i'r staff, ac yn sicrhau bod oriau gwaith yn gallu bod yn hyblyg i gyd-fynd ag

Llenyddiaeth Cymru Literature Wales

Gwersi i'w Dysgu: Gweithgaredd a Gweithredol

Gweithgaredd	Gwersi i'w Dysgu: 1 Ebrill – 30 Mehefin 2024	Argymhellion/ Gweithrediadau ar gyfer y dyfodol
Taith gerdded y Children's Laureate Wales	Roedd taith gerdded Alex Wharton ym Mhowys yn llwyddiant, ond gallai fod wedi cynnwys mwy o weithgarwch mewn ysgolion, mwy o ymwneud â chymunedau, a mwy o effaith o ran cysylltiadau cyhoeddus, ac ystyried pa mor aruthrol oedd yr hyn a gyflawnwyd.	Mae angen mwy o gymorth fyth ar ein beirdd cenedlaethol creadigol i reoli prosiectau – ac mae angen goruchwylio eu prosiectau'n fanylach er mwyn sicrhau ein bod ni'n cyrraedd mwy o gynulleidfaoedd, wyneb yn wyneb a thrwy gysylltiadau cyhoeddus. Mae aelod newydd o staff wedi'i phenodi i weithio ar brosiectau'r ddau fardd plant, ac mae hi ar hyn o bryd yn gweithio'n agos gyda nhw i ddatblygu cynlluniau manwl ar gyfer Blwyddyn 2 (Medi 2024 – Awst 2025).
Cynrychioli Cymru: dewis grŵp o awduron	Bydd panel annibynnol yn dewis grŵp o 14 o awduron ar gyfer y rhaglen bob blwyddyn. Maen nhw'n cael canllawiau manwl, ond yn y pen draw, ni fydd Llenyddiaeth Cymru yn rhan o'r broses ddethol. Weithiau, mae hyn yn golygu nad yw gwerthoedd a blaenoriaethau Llenyddiaeth Cymru yn flaenoriaethau yn y broses ddethol.	Llenyddiaeth Cymru i ystyried cynnwys y Cyfarwyddwr Artistig neu aelod o staff sydd â phrofiad helaeth o weithio gydag awduron yng Nghymru yn rhan o'r panel dethol yn 2025, er mwyn cyfrannu gwybodaeth a sicrhau bod gwerthoedd Llenyddiaeth Cymru yn cael sylw yn y broses.
Canslo archebion yn Nhŷ Newydd	Ar y funud olaf, canslodd cwsmeriaid eu llefydd ar ambell gwrs yn Nhŷ Newydd, a'r rheini'n llawn, gan arwain at golli incwm yn ddiangen. A ninnau'n elusen, mae hyn yn cael effaith bellgyrhaeddol ar Lenyddiaeth Cymru.	Y staff i ymchwilio i well systemau ar gyfer archebu/casglu'r tâl (gan gynnwys systemau awtomataidd) i sicrhau bod arian yn cael ei gasglu'n gynt er mwyn osgoi colli incwm, ac i osgoi sefyllfa lle bydd y rheini sydd ar y rhestrau aros yn colli'r cyfle i ymuno â chyrsiau.
Cwrs Enlli	Fel arbrawf, aeth Tŷ Newydd â 10 o awduron dros y Swnt i Ynys Enlli fel rhan o gwrs ysgrifennu creadigol. Mae dogfen wedi'i chreu gyda gwersi posibl i'w dysgu – pethau i'w hailadrodd ar gyrsiau'r dyfodol, a phethau i'w newid.	Rydyn ni am gynnal y cwrs eto yn 2026, gydag ambell newid. Roedd y trefniadau'n gymhleth, ac roedd yn rhaid dod â'r holl fwyd a'r dillad gwely gyda ni. Roedd y cyfan yn llwyddiant – ond mae gwersi i'w dysgu at y tro nesaf.